

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

صور تجلسه جلسه مشترک کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز با شورای راهبردی احیای دریاچه ارومیه با حضور استانداران محترم آذربایجان شرقی و آذربایجان غربی

ریاست جلسه: دکتر بهرام سرمست، استاندار آذربایجان شرقی

دیر جلسه: دکتر اصغر عسگری، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه تبریز

تاریخ جلسه: ۱۴۰۴/۰۷/۱۳	محل نشست: ساختمان استانداری آذربایجان شرقی	ساعت شروع: ۱۷:۱۵	ساعت اختتام: ۱۹:۰۰
------------------------	---	------------------	--------------------

اعضای جلسه: مطابق لیست پیوستی

دستور جلسه:

- بررسی وضعیت کنونی دریاچه ارومیه و اقدامات انجام شده
- ارائه دیدگاه های علمی، اجرایی و اقتصادی برای احیای پایدار دریاچه
- تقویت همکاری میان استان های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و کردستان
- بررسی راهکارهای هماهنگی میان دولت، دانشگاه و بخش خصوصی
- تعیین اولویت های اجرایی

خلاصه مدیریتی:

نشست ستاد احیای دریاچه ارومیه به ریاست دکتر بهرام سرمست، استاندار آذربایجان شرقی و با حضور استاندار آذربایجان غربی، روسای دانشگاه های و نمایندگان کمیسیون های کشاورزی اتاق های بازرگانی هر دو استان برگزار شد. در این نشست، وضعیت بحرانی دریاچه، عوامل اصلی آن مانند برداشت بی رویه آب، سدسازی و تغییر اقلیم بررسی و بر لزوم مدیریت یکپارچه، هماهنگی میان استان های آذربایجان شرقی، غربی و کردستان و رویکرد علمی در احیاء تأکید شد. پیشنهادهایی از جمله تشکیل دفتر برنامه ریزی احیاء در دانشگاه ها، اصلاح الگوی کشت، اجرای طرح های کشت فراسرزمینی، استفاده از روش های مکمل مانند بارورسازی ابرها و لایروبی مطرح شد. همچنین مقرر گردید نماینده تام الاختیار استانداری برای پیگیری مصوبات، تعیین و جلسه بعدی در نهاد ریاست جمهوری برای نهایی سازی نقشه راه احیا برگزار شود.

خلاصه صورت مذاکرات:

دکتر بهرام سرمست، استاندار آذربایجان شرقی:

- هدف نشست، ایجاد هماهنگی ملی و منطقه ای برای احیای علمی دریاچه است.
- همکاری دانشگاه های تبریز، ارومیه و سنندج برای ارائه راهکارهای علمی در دستور کار است.
- تأکید بر جلوگیری از برداشت های غیرمجاز آب و افزایش نظارت وزارت نیرو.
- استفاده از ظرفیت های مالی داخلی و بین المللی و فعال سازی دیپلماسی آب از الزامات احیاست.

دکتر رضا رحمانی، استاندار آذربایجان غربی:

دیرخانه کمیسیون های مشورتی - تخصصی

- دولت و شخص رئیس جمهور از طرح های علمی احیاء حمایت کامل دارند.
- طرح های جهادی شامل لایروبی رودخانه ها، فرهنگ سازی مصرف بهینه آب و طرح بارورسازی ابرها در حال اجراست.
- تأکید بر تعریف معیشت جایگزین برای کشاورزان حوضه دریاچه.
- سازمان فائو مبلغ یک میلیون دلار برای طرح احیاء تخصیص داده است.

مهندس بشیر جعفری، رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز:

- تأکید بر لزوم ایجاد مدیریت یکپارچه برای احیای دریاچه و هماهنگی مؤثر میان استان های آذربایجان شرقی و غربی
- ارائه پیشنهاد کشت فراسرزمینی محصولات پرآب بر به عنوان راهکاری برای کاهش فشار بر منابع آبی حوضه دریاچه

دکتر محمدتقی اعلمی، رئیس دانشگاه تبریز:

- دریاچه ارومیه یکی از مهم ترین سرمایه های طبیعی کشور است که وسعت آن به کمتر از یک پنجم کاهش یافته است.
- بحران فعلی تبعاتی فراتر از استان داشته و پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و امنیتی دارد.
- بیش از ۸۵٪ مصرف آب منطقه در کشاورزی و بیشتر برای کشت های پرمصرف است.
- تغییر رویکرد از مدیریت سازه محور به مدیریت تقاضا، اصلاح الگوی کشت و تأمین حلقه محیط زیستی ضروری است.

دکتر اصغر عسگری، معاون پژوهش و فناوری دانشگاه تبریز:

- "دانشگاه، دولت و جامعه" سه ضلع اصلی نجات دریاچه اند.
- عوامل اصلی بحران: برداشت بی رویه، سدسازی های متعدد، تغییر اقلیم، و تصمیم های غیرعلمی است.
- پیشنهاد ایجاد دفتر برنامه ریزی و تلفیق احیای دریاچه ارومیه در دانشگاه تبریز و ارومیه برای تدوین برنامه جامع، پایگاه داده مشترک، اجرای پیلوت های عملی و توسعه همکاری های بین المللی.

دکتر احمد فاخری فرد، استاد گروه مهندسی آب دانشگاه تبریز:

- تبخیر سالانه دریاچه حدود ۱.۲ میلیارد مترمکعب است و قابل جبران است.
- پیشنهادها: انتقال آب زاب / لایروبی رودخانه ها / بارورسازی ابرها / نصب کتورهای هوشمند / اصلاح الگوی کشت و طرح نکاشت هوشمند / و تأکید بر احیای هیدرولوژیک به عنوان گام نخست قبل از احیای اکولوژیک.

دکتر حسین کوهستانی، نایب رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز:

- درخواست تعیین متولی مشخص برای احیای دریاچه ارومیه در ساختار استانداری آذربایجان شرقی
- وی تأکید کرد با توجه به حجم بالای مسئولیت های استاندار، لازم است فردی با اختیار اجرایی مشخص به طور تخصصی پیگیر امور احیا باشد.

پیشنهاد احمد کاظم زاده، مشاور کمیسیون کشاورزی، آب و محیط زیست اتاق بازرگانی تبریز به هر دو استاندار:

- لزوم ایجاد کمیته پیگیری الزامات اجرایی برنامه هفتم پیشرفت در حوزه کشاورزی، آب و محیط زیست. با این توضیح که الزامات برنامه هفتم دقیقاً با محورهای احیای دریاچه همسو است و اجرای آن می تواند روند احیاء را تسریع کند، به ویژه چون منابع مالی آن از بودجه ملی تأمین می شود.

دیرخانه کمیون های مشورتی - تخصصی

مصوبات جلسه:

۱	تشکیل دفتر برنامه ریزی و تلفیق احیای دریاچه ارومیه در دانشگاه تبریز و ارومیه با محوریت علمی و نظارت وزارت نیرو.
۲	تدوین برنامه جامع حوزه آبریز دریاچه ارومیه تا پایان سال جاری با مشارکت دانشگاه ها و دستگاه های اجرایی.
۳	الزام استان ها به هماهنگی کامل و تبادل مستمر داده های آبی و کشاورزی.
۴	بررسی امکان اجرای کشت فراسرزمینی محصولات پرآب بر به عنوان راهبرد مکمل احیای منابع آبی.
۵	تعیین نماینده تام الاختیار استانداری آذربایجان شرقی برای پیگیری مصوبات و هماهنگی بین بخشی.
۶	برگزاری جلسه بعدی کارگروه ملی در نهاد ریاست جمهوری جهت جمع بندی و تصویب نهایی نقشه راه احیاء.

جمع بندی و اختتام:

ریاست جلسه ضمن تقدیر از همکاری دانشگاه ها، استانداری ها و اتاق بازرگانی، بر استمرار نشست های منظم، هماهنگی نهادی و تکیه بر رویکرد علمی و ملی در احیای دریاچه ارومیه تأکید کرد. مقرر شد دبیرخانه ستاد تا جلسه آتی گزارش اقدامات و پیگیری مصوبات را ارائه دهد.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز

TABRIZ CHAMBER OF COMMERCE, INDUSTRIES, MINES & AGRICULTURE